

Naustdal-Gjengedal verneområdestyre

Trondheim, 23.02.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/12497

Saksbehandler:
Inger Anne Ryen

Drift av Naustdal-Gjengedal verneområdestyre 2015

Det vises til innmeldte behov for midler til drift av verneområdestyrer, forvaltningsplanlegging og tiltaksmidler i verneområder for 2015.

Følgende midler kan disponeres til disse formålene innenfor deres ansvarsområder:

Drift av verneområdestyret: Kr 90 000,-

Forvaltningsplaner: Kr 25 000,-

Tiltaksmidler: Kr 300 000,-

Nærmere spesifisering av tildelingen av tiltaksmidlene gjennom bestillingsdialogen ligger ved det enkelte styrets innmelding i Elektronisk søknadssenter (ESS).

Midlene blir overført til styret via fylkesmannen som er regnskapsansvarlig, og er forutsatt benyttet til følgende formål:

Driftsutgifter

Drift, reise og møtegodtgjøring for verneområdestyret og arbeidsutvalget, samt reiseutgifter for rådgivende utvalg. Herunder skal også deltakelse på/eller arrangering av arrangementer, f. eks. i fbm «Friluftslivets år 2015» og stands på messer dekkes.

Midler til forvaltnings- og skjøtelsesplaner

Midlene til arbeid med forvaltnings- og skjøtelsesplaner kan benyttes til dekning av utgifter i forbindelse med nødvendige registreringer, medvirkningsprosesser, trykking etc. Der behov for slike midler er meldt inn over bestillingsdialogen/tiltaksmidlene, har Miljødirektoratet sørget for å overføre innmeldingene til riktig budsjettpost.

Direktoratet vil at det skal ligge en godkjent forvaltningsplan i bunnen før arbeid med skjøtelsesplaner settes i gang. Verneområdestyrer som har meldt inn behov for midler til skjøtelsesplaner, men som ikke er ferdige med sin forvaltningsplan, må derfor prioritere å få forvaltningsplanen ferdig før de kan regne med tildeling av midler til skjøtelsesplanlegging.

Utarbeidelse av skjøtelsesplaner bør kun skje i områder forvaltningsmyndigheten ønsker å prioritere midler til slik skjøtsel over tid. For å kunne prioritere best mulig fordrer dette at forvaltningsmyndigheten har oversikt over hvilke naturverdier som er mest truet som følge av endret/opphørt bruk. Dette vil i de aller fleste tilfeller fordrer at det foreligger en kartlegging av naturtyper før skjøtelsesplanlegging kan iverksettes.

Kartlegging av naturtyper

Naturtyper i Norge (NIN) er det naturtypesystem som skal benyttes til kartlegging av naturtyper i verneområder finansiert over Miljødirektoratets budsjett. Artsdatabanken vil i løpet av første halvår 2015 lansere en oppdatert versjon, NIN 2.0. Parallelt med dette vil Miljødirektoratet lansere en elektronisk kartleggingsapplikasjon for feltkartlegging av NIN 2.0. Kartlegging av naturtyper bestilt av forvaltningsmyndighet vil etter avtale med Miljødirektoratet kunne foregå ved hjelp denne kartleggingsapplikasjonen. Kartlegging utført ved hjelp av denne applikasjonen sikrer at alle data gjennomgår topologi- og egenskapskontroll, og blir en integrert del av datasett forvaltet og distribuert av Miljødirektoratet.

Bevaringsmål

Det er et mål at sårbare naturtyper utsatt for uønskede, lokalt forårsakede endringer, skal ivaretas på best mulig måte. Alt etter behov kan dette gjøres gjennom god besøksforvaltning, skjøtsel/drift av kulturlandskap, bekjempelse av fremmede arter eller andre problemarter. I verneområder med slike problemstillinger, eller i NiN-kartlagte verneområder, bør det i 2015 etableres minst ett bevaringsmål i NatStat per styre.

Sårbarhetsanalyser

Miljødirektoratet jobber med å etablere metodikk for å identifisere naturtyper som er sensitive for slitasje fra ferdsel til fots og barmarkskjøring. Inntil dette arbeidet er fullført ønsker Miljødirektoratet primært ikke å finansiere sårbarhetsanalyser utført med annen metodikk.

Kartlegging av arter

Forvaltningsmyndigheten har i mange tilfeller behov for en bedre/opdatert oversikt over ulike arters utbredelse innen verneområdet. Ved bestilling av artskartlegging er det svært viktig at stedfestede data tilflyter allment tilgjengelige databaser (Artsobservasjoner).

Tiltaksmidler

Tiltaksmidler i nasjonalparker og andre større verneområder skal være i tråd med forvaltnings-/skjøtelsesplan eller andre relevante styringsdokumenter. Midlene skal gå til tiltak som er nødvendig for å ta vare på verneverdiene, inkludert investeringsutgifter til skjøtelses- og besøksforvaltningsstiltak mv.

Midlene kan bli utbetalt gjennom overføringer til fylkesmannen og disponeres av verneområdestyrene, eller til lokalansatt ved SNO. Disse er forsøkt fordelt slik verneområdestyrene selv har innmeldt og framkommer av spesifiseringene i ESS.

Forvaltningsmyndighetens årlige innmelding av behov for midler til tiltak er en viktig indikator på ressursbehovet i verneområdene landet over. Fra 2007 har dette økt fra i underkant av 30 mill. kr. pr. år, til 70-80 mill. kr. pr. år de siste årene. For 2015 har Miljødirektoratet 38 millioner kroner til

disposisjon over denne posten, mens innmeldingen av behov fra forvaltningsmyndighetene er på til sammen 80 millioner kroner.

Regjeringen innfører fra og med 2015 «*nettoføringsordning for budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift i statsforvaltningen*». I år er det netto beløp som er fordelt, dvs. sum ekskl. MVA. Den regnskapsmessige håndteringen ved bokføring av merverdiavgift, omtales i Rundskriv R-116 fra Finansdepartementet. Rundskrivet finnes her: http://www.regjeringen.no/upload/FIN/Vedlegg/okstyring/rundskriv/faste/R_116_2014.pdf»

Midlene disponeres «fritt» av styret innen postformålet, merknader på hvilke av de innmeldte tiltakene som faller utenom postformålet framkommer på de enkelte punktene i ESS.

I tråd med strategi for tiltaksmidler er det prioritert midler til utvalgte piloter for utvikling av besøksstrategier og besøksforvaltningstiltak i tråd med merkevareprosjektet. Dette gjelder nasjonalparkene Varangerhalvøya, Jotunheimen, Hallingskarvet og Rondane. Alle pilotene er tildelt midler til dette. Det forventes at tiltak kan gjennomføres i Jotunheimen og Rondane i år. Inntil en ser om tiltakene kan realiseres er midlene holdt tilbake i Miljødirektoratet og vil eventuelt bli tildelt senere.

Besøksstrategier og innfallsporter

Gjennom det økte fokuset som har vært på utvikling av merkevare og besøksforvaltning for nasjonalparkene ser vi at det er flere verneområdestyrer som ønsker midler til utarbeiding av besøksstrategier og prosjektering/tiltak knyttet til innfallsporter. Direktoratet er sammen med de fire pilotområdene i gang med å utarbeide maler og veiledningsmaterieell for besøksstrategier. Disse blir ferdigstilt høsten 2015. Vi ønsker derfor at andre styrer avventer med å sette i gang arbeidet med besøksstrategier og større innfallsporter i år til veilederen for utvikling av besøksstrategi er på plass. Med dette får vi nå mulighet til å utvikle enhetlige besøksstrategier som vil gi dere muligheten for en helhetlig vurdering av verneområdet, og plan for besøksforvaltningen, tilpasset de enkelte områdene. Nasjonalparkene er forskjellige både i naturkvaliteter og bruksmønster, og bør derfor ha ulike strategier for tilretteleggings- og utviklingsgrad, men med et felles verktøy kan vi dra veksler på hverandres erfaringer og bedre se de ulike kvalitetene ved landets nasjonalparker under ett.

Turapplikasjon

Noen verneområdestyrer har det siste året utviklet turapplikasjon for sitt verneområde. Dette har vært forholdsvis kostbart for hvert enkelt styre, og videre drift og vedlikehold av applikasjonen krever en kostnad på ca 40 000,- kr årlig. Gjennom tiltaksmidlene har flere styrer meldt inn behov om midler til utvikling og drift av turapplikasjon. Med den forholdsvis høye kostnaden det er å drive en slik applikasjon sier det seg selv at om hvert enkelt styre skal utvikle og drifte sin applikasjon, vil det framover binde opp en relativt høy andel av tiltaksmidlene, noe som ikke er en ønsket utvikling da det vil gå på bekostning av tiltak i verneområdene.

Gjennom merkevarearbeidet ønsker vi å få et enhetlig uttrykk av informasjonsarbeidet for verneområdene, og vi vil etter hvert vurdere hvordan og med hvilke verktøy dette kan gjøres.

Verneområder ved kysten - midler til opprydding av marint søppel:

Det er flere av verneområdestyrene som melder inn behov for opprydding av søppel. Dette kan i enkelte av områdene være en stor utgiftspost. Direktoratet vil informere om at det gjennom

stortingsbehandlingen av Statsbudsjettet for 2015 ble det opprettet en ny tilskuddspost (post 71). Disse tilskuddsmidlene skal gå til tiltak for å redusere marin forsøpling gjennom å dekke utgifter knyttet til opprydding av marint søppel og til forebyggende arbeid. Hovedfokus skal være på strandsonen, inkludert opprydding av herreløse, kasserte fritidsbåter. Prinsippet om at forurensere betaler skal ligge til grunn for arbeidet, og pålegg om opprydding skal brukes der det finnes en ansvarlig for avfallet. Tilskuddsposten er kun til private og ikke til offentlige, men verneområdestyrene vil her kunne oppfordre privatpersoner, interesseorganisasjoner, foreninger og bedrifter til å søke for så å få til et samarbeid om rydding innenfor de kystnære verneområdene. Miljødirektoratet skal i løpet av året utarbeide forskrift for tilskuddsposten og utlyse midlene.

Rapportering:

Rapporteringen av mer-/mindreforbruk skal skje i forbindelse med Foreløpig årsrapport (FÅR, pr. 31. aug. 2015) og Endelig årsrapport (EÅR, pr 31. des. 2015). Dette skjer via fylkesmannens årlige rapportering til Miljødirektoratet

For tiltaksmidlene skal det samtidig med EÅR i 2015 rapporteres på enkelttiltak finansiert over post 1420.31 via Elektronisk søknadssenter. Planlagte tiltak som ikke blir realisert, og hvor det ikke er aktuelt å omdisponere til annet prioritert tiltak, må fortløpende rapporteres til SNO sentralt

Forutsetninger for utbetalingen:

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Miljødirektoratet kan helt eller delvis kan kreve utbetalte midler tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for bruken av midlene bortfaller.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Rune Aanderaa
Avdelingsdirektør

Kopi: Fylkesmannen i Sogn og Fjordane